

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

مجموعه قوانین و مقررات ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال

آذر ۱۳۹۸

الحمد لله

فهرست

- پیشگفتار..... ۷
- قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذرو نهال..... ۱۰
- آیین نامه اجرایی..... ۲۰
- آیین نامه ثبت ارقام گیاهی..... ۳۶
- آیین نامه معرفی ارقام گیاهی..... ۵۴
- آیین نامه ثبت ذخایر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور..... ۶۳

پیشگفتار

بذر نقش بسیار مهم و اساسی در تولید محصول و تأمین امنیت غذایی بر عهده دارد. در کشاورزی پیشرفته، بذر به عنوان وسیله ای برای انتقال اغلب نوآوری های فنی کشاورزی به شمار رفته و کشاورزان را قادر می سازد تا از پتانسیل ژنتیکی ارقام جدید گیاهی بهره مند شوند. موجود بودن، دسترسی و به کارگیری بذر ارقام جدید و سازگار زراعی، نقش تعیین کننده ای در تظاهر کارایی و اثربخشی سایر نهاده های تولید نظیر آب، کود و سم در افزایش تولید داشته و ضامن ارتقای امنیت غذایی و کاهش فقر روستایی در کشور است. بهره مندی از این مزایا مستلزم آن است که بذر با کیفیت در اختیار کشاورزان قرار گیرد. در این راستا قانون گذار

به منظور قانونمند شدن و افزایش گستره تولید و مصرف بذر و نهال گواهی شده در کشور، قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال را در تیرماه ۱۳۸۲ به تصویب رساند. بر اساس ماده ۲ این قانون امور حاکمیتی شناسایی و ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال منحصرأً به مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال واگذار گردید.

متعاقب ابلاغ قانون مورد اشاره، آیین نامه اجرایی قانون به تصویب هیئت محترم وزیران و آیین نامه های معرفی و ثبت ارقام گیاهی و ثبت ذخایر ژنتیکی تدوین و به تصویب هیئت امنای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسید.

به منظور افزایش تنوع رقم، مشارکت بخش خصوصی در تصمیم سازی ها و پاسخگویی به نیازهای روز صنعت بذر کشور، آیین نامه معرفی رقم در تاریخ ۹۳/۴/۲۱ مورد بازنگری هیأت امنای سازمان تات قرار گرفت و برای اولین بار دو نماینده از بخش خصوصی در ترکیب کمیته معرفی رقم حضور یافت. این آیین نامه مجدداً در تاریخ های ۹۶/۱۲/۲۲ و ۹۷/۱۲/۲۱ در چهل و سومین و چهل و پنجمین نشست هیات امنای سازمان اصلاح و تبصره ۵ و ۶ به ماده ۲ آن اضافه گردید. همچنین آیین نامه ثبت ارقام گیاهی نیز در تاریخ ۹۷/۱۲/۲۱ در چهل و پنجمین

نشست هیات امنای سازمان مورد اصلاح قرار گرفته و تبصره پیشنهادی بعد از بند ۴ ماده ۲ و بند ۳ به ماده ۷ اضافه شد.

اجرای مطلوب مجموعه قوانین ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال به عنوان وظیفه‌ای ملی در گرو همکاری و هماهنگی کلیه نهادهای ذیربط می‌باشد. بر این اساس ضروری است برای دستیابی به تولید بذر و نهال با کیفیت، چارچوب ترسیم شده در قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال و آیین‌نامه اجرایی آن، سرلوحه کار دست اندرکاران تولید بذر و نهال رسمی و گواهی شده کشور قرار گیرد.

جهت آگاهی کلیه دست اندرکاران صنعت بذر و نهال کشور از متن قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال، آیین‌نامه اجرایی قانون، آیین‌نامه ثبت ارقام گیاهی، آیین‌نامه معرفی ارقام گیاهی و آیین‌نامه ثبت ذخایر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور، مجموعه پیش رو تهیه و در اختیار قرار داده شده است.

محمد حسن عصاره

رئیس مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال

قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال

ماده ۱- به موجب این قانون وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور حفاظت از منافع ملی، ساماندهی امر کنترل و گواهی بذر و نهال و حفظ حقوق مالکیت معنوی به‌نژادگران، نسبت به شناسایی و ثبت ارقام جدید گیاهی و کنترل و نظارت بر امور بذر و نهال کشور اقدام نماید.

ماده ۲- برای اجرای مفاد این قانون، مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال (که از این پس «مؤسسه» نامیده می‌شود) در سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و با استفاده از امکانات فیزیکی و کارکنان موجود وزارت جهاد کشاورزی و زیر نظر هیات امناء سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی تاسیس می‌شود. شناسایی، ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال در

کشور منحصرأً توسط این مؤسسه انجام خواهد شد.
* تبصره ۱- ترکیب هیات امناء سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی به شرح زیر خواهد بود:

- وزیر جهاد کشاورزی
- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست
- معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و یک نفر از معاونین اجرایی وزارت جهاد کشاورزی به انتخاب وزیر جهاد کشاورزی.

- دو نفر از اعضاء برجسته هیات علمی دانشگاه ها به معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.
- سه نفر محقق برجسته وزارت جهاد کشاورزی به انتخاب وزیر جهاد کشاورزی.

* تبصره ۲- رئیس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی به عنوان دبیر هیأت امناء سازمان مذکور انجام وظیفه خواهد کرد.

* تبصره ۳- تشکیلات مؤسسه حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون، توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به هیأت امناء

سازمان ارائه و پس از تصویب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به اجرا درمی‌آید.

* تبصره ۴- کلیه واحدها و تشکیلات موازی با مؤسسه در وزارت جهاد کشاورزی از تاریخ تصویب تشکیلات این مؤسسه منحل و امکانات و وظایف آنها به مؤسسه منتقل می‌گردد.

* تبصره ۵- رئیس مؤسسه به پیشنهاد معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی و با حکم وزیر جهاد کشاورزی به این سمت منصوب خواهد شد.

* تبصره ۶- مؤسسه از نظر مقررات عمومی مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی تابع مقررات سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی می‌باشد.

ماده ۳- ارقام گیاهی جدید چنانچه واجد شرایط زیر باشند ثبت می‌شوند:

الف - جدید بودن رقم به شکلی که با ارقام ثبت یا شناخته شده قبلی از نظر خصوصیات ژنتیکی تمایز داشته باشند. ارقام تراریخته نیز مشمول این بند خواهند بود.

ب - رقم جدید از نظر ژنتیکی و ظاهری و یا هر دو مورد یکنواخت باشد.

ج - خصوصیات رقم اعم از دورگ (هیبرید) و یا غیردورگ

(غیر هیبرید) در سال های تولید و تکثیر ثابت بماند.
 * تبصره ۱- ذخایر ژنتیک گیاهی اصلاح نشده و وحشی به عنوان ذخایر ملی تلقی گردیده و ثبت آنها تحت نام بخشهای غیردولتی مجاز نمی باشد. ثبت این گونه ذخایر براساس تقاضای دستگاه های دولتی تحت نام دولت جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

* تبصره ۲- آیین نامه معرفی و ثبت ارقام گیاهی توسط مؤسسه تهیه و پس از تصویب هیأت امناء سازمان قابل اجرا خواهد بود.

* تبصره ۳- مؤسسه موظف است در صورت دریافت پیشنهاد از طرف دانشگاهها، مؤسسات تحقیقاتی و اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر نسبت به ثبت ارقام شناخته شده قبلی (رایج) و رگه های خالص (لاین های خالص)، امیدبخش، رگه های نر عقیم (لاین های نر عقیم) و خویش آمیخته (اینبرد) که در تولید رقم نقش اساسی دارد، اقدام نماید.

* تبصره ۴- مؤسسه موظف است ثبت ارقام رایج کشور را در اولویت قرار دهد.

ماده ۴- به منظور حصول اطمینان از این که بذر و نهال تولید شده حاصل از ارقام جدید دارای همان خصوصیات رقم در

زمان ثبت آن می باشد و خصوصیات مورد نظر در زمان تکثیر، بوجاری و توزیع تغییر نیافته و از سلامت و استانداردهای تعیین شده برخوردار است، مؤسسه موظف است نسبت به انجام امور زیر اعمال نظارت نموده، بذر و نهال تولیدی را کنترل و گواهی نماید:

الف- تعیین اصالت ژنتیکی بذر و نهال های تکثیر شده.

ب- سلامت بذر و نهال تولیدی

ج- رعایت استانداردهای ملی یا بین المللی که اجرای آنها برای تولید بذر و نهال به طریق رسمی یا قانونی مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. سطح استاندارد ملی بالاتر از استانداردهای بین المللی تعیین خواهد شد.

ماده ۵- ثبت ارقام اصلاح شده گیاهی باعث مالکیت معنوی و به منزله تعلق انحصاری بهره برداری اقتصادی از آن رقم به مدت حداکثر هجده سال به اصلاح کننده (حقیقی یا حقوقی) می باشد. هرگونه استفاده تجاری از ارقام ثبت شده منوط به کسب مجوز کتبی از اصلاح کننده است.

* تبصره - به‌نژادگرانی که رقمی را به ثبت می رسانند می توانند امتیاز انحصاری بهره برداری اقتصادی خود را به اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر واگذار نمایند.

ماده ۶- به مؤسسه اجازه داده می شود:

الف - نسبت به صدور مجوز به واحدها و اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح که زیر نظر و با اخذ مجوز از مؤسسه به امر نظارت و کنترل و گواهی بذر و نهال در کلیه مراحل تولید و فرآوری بذر و نهال مبادرت می کنند، اقدام نماید.

ب - نسبت به صدور مجوز تولید برای واحدها و اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح که با نظارت مراجع ذیربط به تولید بذر و نهال مبادرت می نمایند، اقدام نماید.

ج - جهت ارائه خدمات فنی، شناسایی ارقام، کنترل کیفی بذر و نهال و دیگر وظایف محوله بر اساس تعرفه ای که به تصویب هیأت امناء سازمان خواهد رسید، بخشی از هزینه های شناسایی و ثبت ارقام گیاهی و کلیه هزینه های کنترل و گواهی بذر و نهال را دریافت و به حساب اختصاصی مؤسسه نزد خزانه داری کل واریز و معادل آن را در بودجه سالیانه مؤسسه منظور نماید.

* تبصره - ثبت ذخایر ژنتیکی اصلاح نشده تحت نام

جمهوری اسلامی ایران بدون اخذ هزینه انجام خواهد شد.

د - استاندارد طبقات مختلف بذر پرورش ۳ (سوپر الیت)، مادری (الیت)، گواهی شده، دو رگ (هیبرید) و غیره را تعیین و پس از تصویب هیأت امناء سازمان اعلام نماید.

ماده ۷- موارد زیر تخلف محسوب و با متخلفان مطابق قوانین و مقررات رفتار خواهد شد:

الف - ثبت و معرفی ارقام ثبت شده متعلق به اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر به نام خود.

ب - عدم رعایت اصول فنی مرتبط با تکثیر بذر و نهال که توسط مؤسسه ابلاغ شده و موجب ضرر و زیان به اشخاص حقیقی و حقوقی ذینفع شود.

ج - عدم رعایت مقررات قرنطینه گیاهی کشور.

د - بهره برداری از ارقام ثبت شده بدون کسب مجوزهای قانونی از اشخاص حقیقی و حقوقی که رقم یاد شده به نام آنها ثبت گردیده است.

ه - تولید و تکثیر بذر و نهال برای عرضه به بازار بدون کسب گواهی مؤسسه.

* تبصره ۱- مراجع قضایی کشور مکلفند بر اساس شکایت مؤسسه و سایر اشخاص ذینفع و گزارش کارشناسی مؤسسه یا سایر مؤسسات هم تراز به موضوع رسیدگی نموده و در صورت احراز تخلف، مرتکبین را به پرداخت جزای نقدی معادل یک الی سه برابر ضرر و زیان وارده و همچنین به پرداخت ضرر و زیان وارده به شاکی به نرخ زمان صدور حکم محکوم نماید.

ماده ۸- مؤسسه به منظور جلوگیری از اختلاط ژنتیکی و برای تولید بذر و نهال با کیفیت مطلوب مناطق مناسب تولید ارقام مختلف بذر و نهال را شناسایی و معرفی می نماید.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی موظف است تسهیلات لازم برای توسعه فعالیت‌ها و تشویق و حمایت بخش خصوصی در جهت سرمایه‌گذاری در زمینه اصلاح، تولید، تکثیر، توزیع و صادرات بذر و نهال را فراهم نماید.

ماده ۱۰- صادرات بذر و نهال در مقیاس تجاری منوط به اخذ گواهی از مؤسسه با رعایت مقررات قرنطینه می باشد.

ماده ۱۱- از تاریخ تصویب این قانون ورود انواع بذر و نهال در سطح تجاری پس از کسب مجوز وزارت جهاد کشاورزی با رعایت مقررات قرنطینه کشور و استانداردهای بذر و نهال صورت خواهد گرفت.

* تبصره - ورود نمونه‌های آزمایشی ارقام گیاهی خارجی جهت انجام تحقیقات در مؤسسات و مراکز تحقیقاتی دولتی و غیردولتی برای استفاده در تحقیقات و بررسی سازگاری، از این قانون مستثنی می باشد.

ماده ۱۲- به منظور دستیابی به فن آوری جدید و بهره‌برداری از توانمندی‌های علمی موجود در عرصه بین‌المللی و تبادل

اطلاعات و فراهم آوردن بستر لازم جهت فعالیت‌های تحقیقاتی به مؤسسه اجازه داده می‌شود با رعایت مقررات مربوط، به عضویت سازمان‌های زیر درآید:

- اتحادیه بین‌المللی تجزیه بذر (ایستا)

International Seed Testing Association (ISTA)

- اتحادیه بذر آسیا و اقیانوسیه

Asian Pacific Seed Association (APSA)

- واحد بذر سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی

Organization for Economic Cooperation and Development
Seed Scheme

- اتحادیه بین‌المللی حفاظت از ارقام جدید گیاهی

International Union for the Protection of New Varieties of
Plants (UPOV)

- شبکه بذر غرب آسیا و شمال آفریقا

West Asia and North Africa Seed Network (WANA Seed
Network)

ماده ۱۳- وزارت جهاد کشاورزی موظف است گزارش عملکرد سالیانه موضوع این قانون را تهیه و به دولت و کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۴- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون حداکثر سه ماه از تاریخ تصویب توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۸ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی

آیین نامه اجرایی

آیین نامه اجرایی قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی

بذر و نهال

شماره ۲۰۱۱۱۱/ت ۳۷۴۷۱ ک

۱۳۸۶/۱۲/۱۱

وزارت جهاد کشاورزی

وزیران عضو کمیسیون اقتصاد در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۵ بنا به پیشنهاد شماره ۰۲۰/۷۲۳۶ مورخ ۱۳۸۶/۳/۲ وزارت جهاد کشاورزی و به استناد ماده (۱۴) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال - مصوب ۱۳۸۲ - و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت ۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ آیین نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب نمودند:

بخش اول - کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار می روند:

۱- قانون: قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی.

۲- مؤسسه: مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال.

۳- وزارت: وزارت جهاد کشاورزی.

۴- هیئت امناء: هیئت امنای سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون.

۵- سازمان: سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی.

۶- استانداردهای ملی: حداقل شاخصهای فنی قابل قبول مزرعه، نهالستان، بذر یا نهال در محصولات مختلف که براساس قوانین و مقررات تعیین می شود.

۷- آزمایشگاه: واحد تعیین کیفیت و سلامت بذر و نهال که براساس این آیین نامه از مؤسسه مجوزهای لازم را برای فعالیت دریافت می نماید.

۸- رقم: گروهی از گیاهان که در پائین ترین رده شناخته شده گیاه شناسی بوده و دارای یکنواختی کافی، پایداری صفات و متمایز از گروه های مشابه دیگر باشند.

- ۹- ثبت: تأیید حق مالکیت معنوی و اعطای امتیاز انحصاری بهره برداری اقتصادی به اصلاح کننده رقم.
- ۱۰- به‌نژادگر: شخص حقیقی یا حقوقی که رقم گیاهی را برای اولین بار «اصلاح» و یا «کشف و بهبود بخشیده» باشد.
- ۱۱- هسته اولیه: ماده گیاهی عاری از بیماری با منشاء ژنتیکی مشخص که توسط به‌نژادگر تولید شده است.
- ۱۲- اصالت ژنتیکی: مشابهت صفات توارثی بذر و نهال تکثیرشده با رقم ثبت شده براساس استانداردهای طبقه موردنظر.
- ۱۳- بذر: نوعی اندام گیاهی که برای تکثیر استفاده می‌شود.
- ۱۴- طبقات بذر: طبقات بذر شامل بذر به‌نژادگر، بذر پایه، بذر سوپرالیت، بذر مادری و بذر گواهی شده.
- ۱۵- بذر به‌نژادگر: بذر حاصل از رقمی که به طور مستقیم توسط به‌نژادگر تولید می‌شود و منبع اولیه بذر پایه می‌باشد.
- ۱۶- بذر پایه: از ازدیاد بذر به‌نژادگر به دست می‌آید و منبع بذر سوپرالیت محسوب می‌شود.
- ۱۷- بذر سوپرالیت: بذری که از تکثیر بذر پایه به دست می‌آید و منبع بذر مادری می‌باشد.
- ۱۸- بذر مادری: طبقه ای از بذر که برای تولید بذر گواهی شده

به طور مستقیم استفاده می‌شود.

۱۹- بذر گواهی‌شده: طبقه ای از بذر که از بذر مادری و یا لاین‌های والدین حاصل شده است و دارای کلیه استانداردهای این طبقه باشد.

۲۰- مواد رویشی قابل تکثیر: هر نوع اندام گیاهی که به منظور تولید گیاه جدید با روشهای تکثیر غیرجنسی مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ از قبیل ریزوم، پیاز، غده، ریشه، جوانه، پاجوش، قلمه، ساقه و یا شاخه.

۲۱- نهال: ماده رویشی قابل تکثیر با منشاء سالم و اصیل.

۲۲- واحد تولید بذر: مزرعه ای که واجد شرایط فنی مورد تأیید مؤسسه برای تولید بذر باشد.

۲۳- نهالستان: واحدی که واجد شرایط فنی مورد تأیید مؤسسه برای تولید نهال باشد.

۲۴- تولیدکننده: شخص حقیقی یا حقوقی که مجوز تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر از مؤسسه دریافت نموده باشد.

۲۵- گواهی: تأیید مطابقت کیفیت و سلامت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر با استانداردهای ملی توسط مؤسسه.

۲۶- شناسه: اطلاعاتی از قبیل نام و علامت تجاری تولیدکننده،

شماره مجوز تولید، تاریخ و محل تولید، نام رقم، طبقه، مشخصات کیفی و کمی، شرایط نگهداری، شماره سری ظرف و رمزینه (بارکد) که بر روی نهال، ظرف بذر یا مواد رویشی قابل تکثیر نصب یا حک می شود.

۲۷- مجوز تولید: اجازه نامه تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر که توسط مؤسسه و طبق مقررات این آیین نامه صادر می شود.

۲۸- مجوز کنترل و نظارت: اجازه انجام امور نظارت و کنترل بر فرآیند تولید و فرآوری بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر که توسط مؤسسه به اشخاص حقیقی یا حقوقی ذیصلاح اعطا می شود.

۲۹- ظرف: جعبه، بطری، قوطی، بشکه، صندوق، بسته، کیسه، پاکت، لفاف یا هرگونه پوششی که واجد استانداردهای تعیین شده توسط مؤسسه بوده و مقدار مشخصی از بذر یا مواد رویشی قابل تکثیر در آن قرار داده شده باشد.

۳۰- تجزیه بذر: آزمون هایی که برای تعیین سطح خلوص فیزیکی، رطوبت، درصد جوانه زنی در شرایط کنترل شده ایده آل (قوه نامیه)، قدرت رویش بذر (بنیه) و تعیین میزان آلودگی به آفات و عوامل

بیماری را انجام می گیرد.

۳۱- مناطق مناسب: مناطقی که از نظر اقلیم، خاک، عدم وجود آفات و بیماری ها، ایزوله بودن منطقه و سایر شرایط با توجه به نوع برنامه تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر، مناسب و مورد تأیید مؤسسه باشد. عدم وجود آفات و بیماری های قرنطینه ای براساس نظر سازمان حفظ نباتات احراز خواهد شد.

۳۲- خلوص ژنتیکی: درصد مطابقت ویژگی های توارثی توده بذری با رقم مورد نظر.

۳۳- خلوص فیزیکی: درصد وزنی بذر خالص از گونه مورد نظر که در نمونه موجود باشد.

۳۴- بازرسی: نظارت بر مواردی از قبیل تأسیسات و تجهیزات، وسایل، ادوات و دستگاهها، مواد گیاهی، اراضی و فعالیت های مرتبط با تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر و بررسی گزارش ها، توسط نمایندگان مؤسسه.

۳۵- مسئول فنی: شخص حقیقی که دارای حداقل مدرک کارشناسی در رشته های مرتبط با بذر و نهال بوده و با اخذ مجوز از مؤسسه مسئولیت امور فنی و اجرای دقیق ضوابط و دستورالعمل ها و رعایت استانداردهای موضوع این آیین نامه را بر عهده دارد.

بخش دوم - شرایط تولید بذر و نهال

ماده ۲- متقاضیان تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر باید شخصاً واجد شرایط حرفه‌ای تعیین شده توسط مؤسسه باشند و یا نسبت به معرفی مسئول فنی واجد شرایط اقدام نمایند.

ماده ۳- مؤسسه موظف است شرایط متقاضیان تولید بذر، نهال، مواد رویشی قابل تکثیر و واحدهای تولیدی آنان را براساس اصول و ضوابط فنی مقرر بررسی نموده و در صورت احراز شرایط نسبت به صدور مجوز تولید اقدام نماید.

ماده ۴- درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی تولید بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر باید حداکثر ظرف چهل و پنج روز از تاریخ دریافت درخواست توسط مؤسسه بررسی و در صورت احراز صلاحیت مجوزهای لازم صادر شود. در صورت عدم احراز صلاحیت و رد درخواست، دلایل رد آن باید به صورت کتبی ظرف مدت یادشده به متقاضی اعلام شود.

ماده ۵- تولیدکننده بذر یا نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر موظف است شماره مجوز تولید و نشانه مؤسسه را بر روی شناسه درج نماید.

ماده ۶- مسئولیت صحت کلیه اطلاعات درج شده بر روی شناسه بر عهده تولیدکننده می باشد و استفاده از شماره مجوز تولید و نشانه مؤسسه در هر حال رافع مسئولیت های حقوقی ناشی از عدم رعایت ضوابط و دستورالعمل های اعلامی مؤسسه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی نبوده و با متخلفان طبق مفاد ماده (۷) قانون و سایر قوانین و مقررات مرتبط رفتار خواهد شد.

ماده ۷- تولیدکننده موظف است کلیه اصول فنی، استانداردها و دستورالعمل های مرتبط با تولید و تکثیر بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر را رعایت نماید.

ماده ۸- مجوزهای تولید بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر حسب نوع محصول برای مدت یک تا سه سال زراعی صادر می گردد.

مؤسسه موظف است به منظور حصول اطمینان از مطابقت کیفیت و سلامت بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر با استانداردهای ملی، به طور مستمر از واحدهای دارای مجوز تولید بازدید نموده و در صورت احراز شرایط، مجوزهای صادرشده را برای مدت مشابه تمدید نماید.

ماده ۹- تولیدکننده موظف است براساس دستورالعمل های مؤسسه، امکان نمونه برداری از تمامی بذر، مواد رویشی قابل

تکثیر و نهال تولیدی را برای نماینده مؤسسه فراهم کند.

ماده ۱۰- مؤسسه موظف است خلوص ژنتیکی و فیزیکی بذر، مواد رویشی قابل تکثیر و نهال تولیدی را با انجام آزمایش‌های کنترل کیفی تعیین نماید.

ماده ۱۱- به منظور حصول اطمینان از کیفیت و سلامت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تولیدی، مؤسسه حسب مورد از آن‌ها نمونه برداری نموده و آزمایش‌های لازم را به عمل می‌آورد و چنانچه بذر یا نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تولیدی واجد استانداردهای طبقه موردنظر باشد، گواهی‌های لازم را برای نصب و حک شناسه صادر خواهد نمود.

ماده ۱۲- چنانچه بذر تولیدی، واجد استانداردهای لازم برای طبقه‌ای که برای آن مجوز دریافت شده است، نباشد، تولیدکننده می‌تواند با اخذ مجوز از مؤسسه، بذر تولیدی را در طبقه‌ای پائین‌تر شناسه زده و عرضه نماید؛ مشروط بر اینکه واجد استانداردهای لازم برای چنین طبقه‌ای باشد.

ماده ۱۳- کلیه تولیدکنندگان بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر موظفند شرایط لازم را جهت انجام بازرسی‌های ادواری و موردی نمایندگان مؤسسه از واحدهای تولیدی خود و نیز نمونه‌برداری از بذر، نهال و یا مواد رویشی قابل تکثیر فراهم نمایند.

ماده ۱۴- در صورتی که مؤسسه در بازرسی های خود از واحدهای تولید بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر، موارد انحراف از ضوابط و دستورالعمل های موضوع این آیین نامه را مشاهده نماید، می تواند مجوز تولید واحدهای مذکور را معلق و یا لغو نماید.

* تبصره - در صورت امکان اصلاح موارد انحراف از ضوابط و دستورالعمل ها، مجوز معلق شده قابل اعاده خواهد بود.

ماده ۱۵- ضوابط و روش های مربوط به تعیین خصوصیات کیفیت و سلامت بذر و نهال و اصالت ژنتیکی بذرهای گواهی شده باید مطابق با مقررات پذیرفته شده سازمان های تخصصی بین المللی یا استاندارد ملی از جمله اتحادیه بین المللی تجزیه بذر باشد.

ماده ۱۶- مسئولیت رعایت شرایط نگهداری و اصول فنی مرتبط با کشت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر توسط مصرف کننده، صرفاً بر عهده وی خواهد بود.

بخش سوم - شرایط نظارت و کنترل بذر و نهال

ماده ۱۷- مؤسسه می تواند تمام یا بخشی از وظایف نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر را براساس قراردادی

که در آن شرایط نظارت و کنترل و مراحل فعالیت‌های مرتبط با نظارت و کنترل مشخص شده است، به متقاضیان حقیقی یا حقوقی واجد شرایط دارای مجوز نظارت و کنترل واگذار نماید. مؤسسه می‌تواند براساس تعرفه‌ای که به تصویب هیئت اُمناء می‌رسد، هزینه‌های مرتبط با مراحل مختلف اجرای قرارداد نظارت و کنترل را پرداخت نماید.

ماده ۱۸- متقاضیان امر نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر باید شخصاً واجد شرایط حرفه‌ای تعیین شده توسط مؤسسه باشند و یا نسبت به معرفی مسئول فنی واجد شرایط اقدام نمایند.

ماده ۱۹- متقاضیان نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر باید برای هر محصول، مجوز جداگانه‌ای از مؤسسه دریافت نمایند.

ماده ۲۰- درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی نظارت و کنترل بر تولید بذر، نهال و مواد رویشی قابل تکثیر باید حداکثر ظرف چهل و پنج روز از تاریخ دریافت درخواست توسط مؤسسه بررسی و در صورت احراز صلاحیت، مجوز لازم صادر شود. در صورت عدم احراز صلاحیت و رد درخواست، دلایل رد آن باید به صورت کتبی ظرف همین مدت به متقاضی

اعلام شود.

ماده ۲۱- مجوز نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر برای فعالیت متقاضیان در سطوح ملی، منطقه ای یا استانی صادر می گردد. سطوح مذکور براساس صلاحیت و رتبه تعیین شده برای متقاضی مشخص خواهد شد.

ماده ۲۲- مدت اعتبار مجوز نظارت و کنترل بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر حسب نوع محصول از یک تا دو سال خواهد بود. در صورتی که مؤسسه، موارد انحراف از ضوابط و دستورالعمل های موضوع این آیین نامه را مشاهده نماید، می تواند مجوزهای نظارت و کنترل را معلق و یا لغو نماید.

بخش چهارم- شناسایی مناطق مناسب تولید بذر و نهال

ماده ۲۳- مؤسسه موظف است ضمن ارزیابی های فنی و علمی مستمر، مناطق مناسب تولید ارقام مختلف بذر و نهال را با رعایت مقررات قرنطینه شناسایی و معرفی نماید. مجوزهای تولید باید برای اجرا در مناطقی صادر شوند که قبلاً شناسایی و معرفی شده اند.

ماده ۲۴- وزارت می تواند به منظور جلوگیری از اختلاط ژنتیکی و آفات و بیماری های گیاهی، کشت نباتات را در هر

منطقه از کشور برای مدتی که ضروری بداند، ممنوع یا محدود سازد. با متخلفانی که ممنوعیت یا محدودیت مذکور را رعایت ننمایند، مطابق ماده (۷) قانون و نیز ماده (۱۰) قانون حفظ نباتات رفتار خواهد شد.

بخش پنجم - تسهیلات و حمایت از بخش خصوصی

ماده ۲۵- مؤسسه موظف است ساز و کارهای لازم را برای تشویق و حمایت از توسعه فعالیت‌های بخش غیردولتی در زمینه اصلاح ارقام، تولید، تکثیر، فرآوری، کنترل و نظارت، عرضه و صادرات بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تهیه نموده و برای تصویب به وزارت ارائه نماید.

ماده ۲۶- وزارت به منظور توسعه فعالیت‌های بخش غیردولتی در جهت سرمایه‌گذاری در زمینه اصلاح ارقام، تولید، تکثیر، فرآوری، کنترل و نظارت، توزیع و صادرات بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر تسهیلات لازم را به اشخاصی که واجد صلاحیت‌های فنی لازم از سوی مؤسسه باشند، ارائه خواهد داد.

بخش ششم - صادرات و واردات بذر و نهال

ماده ۲۷- صادرکنندگان و واردکنندگان بذر و نهال در مقیاس تجاری موظفند نسبت به اخذ مجوز صادرات یا واردات از وزارت اقدام

نمایند. صدور مجوزهای مذکور موکول به اخذ گواهی از مؤسسه است.

ماده ۲۸- واردکنندگان بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر موظفند درخواست خود را به انضمام اطلاعات مربوط به نوع بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر و مقدار آن به مؤسسه ارائه دهند تا مؤسسه پس از تطبیق و تشخیص تجاری یا غیرتجاری بودن و تأیید مطابقت کیفیت و سلامت آن با استانداردهای ملی، نسبت به صدور گواهی های مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۹- بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر وارداتی که با استانداردهای اعلام شده توسط مؤسسه منطبق نباشد، باید براساس نظر مؤسسه مرجوع یا معدوم شوند.

ماده ۳۰- مؤسسه موظف است برای صدور گواهی های یادشده، نظر بانک های ژن گیاهی مربوط را درخصوص ممنوعیت یا اجازه خروج ذخائر ژنتیکی اخذ نماید.

ماده ۳۱- صادرکننده باید مجوز کتبی را از صاحب امتیاز رقم ثبت شده یا قائم مقام قانونی وی برای صدور بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر موردنظر اخذ نماید.

ماده ۳۲- در صورت اتخاذ سیاست های خاص در زمینه واردات بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر توسط وزارت، مؤسسه

می‌تواند در اجرای وظایف کنترل و نظارت خود نسبت به اخذ تعهد محضری و تضمین مالی از واردکنندگان اقدام نماید.

ماده ۳۳- واردکنندگان موظفند از فروشندگان خارجی تعهدات لازم را در زمینه اصالت ژنتیکی بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر اخذ نمایند تا در صورت عدم تطبیق، امکان جبران خسارات وارد شده توسط فروشندگان یادشده وجود داشته باشد.

بخش هفتم - سایر مقررات

ماده ۳۴- مؤسسه موظف است تعرفه‌های موضوع بند (ج) ماده (۶) قانون را پیشنهاد و جهت تصویب به هیئت امناء ارائه نماید.

ماده ۳۵- مؤسسه می‌تواند تخصیص بخشی از درآمدهای اختصاصی خود را به منظور دستیابی به فن‌آوری‌های جدید، بهره‌برداری از توانمندی‌های علمی موجود در عرصه ملی و بین‌المللی و آموزش، برای درج در بودجه سالانه، به هیئت امناء پیشنهاد نماید.

ماده ۳۶- مؤسسه باید سالانه فهرستی از ارقام تأیید شده را در نشریه مؤسسه و روزنامه رسمی کشور منتشر نماید.

ماده ۳۷- پایگاه اطلاعاتی حاوی دستورالعمل‌ها، ضوابط،

استانداردها، مشخصات تولیدکنندگان و واردکنندگان بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر، گواهی‌های صادرشده و سایر مسائل مرتبط با این قانون توسط مؤسسه ایجاد و اطلاعات جمع‌آوری شده به روز نگهداری و منتشر خواهد شد.

ماده ۳۸- دستورالعمل‌ها و ضوابط فنی مورد نیاز این آیین‌نامه توسط مؤسسه تهیه و ابلاغ می‌شود. دستورالعمل‌ها و ضوابط مذکور، فهرست مناطق مناسب تولید و نیز استانداردهای کیفیت و سلامت بذر، نهال یا مواد رویشی قابل تکثیر در نشریه مؤسسه منتشر و از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی به اطلاع عموم خواهد رسید.

ماده ۳۹- مؤسسه موظف است گزارش سالانه عملکرد موضوع ماده (۱۳) قانون را به وزارت ارائه نماید. این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۶/۱۲/۷ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

معاون اول رئیس جمهور - پرویز داودی

آیین نامه ثبت ارقام گیاهی

هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در دوازدهمین نشست هیأت امناء مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ بنا به پیشنهاد شماره ۷۹۶۱/۵۲/۲۵۳ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و با استناد به تبصره (۲) ماده (۳) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی، آیین نامه ثبت ارقام گیاهی را تصویب نمود و این آیین نامه در چهل و پنجمین نشست هیأت امناء در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ مورد اصلاح قرار گرفت.

ماده ۱- تعاریف

قانون: منظور قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و

نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ است.

هیأت امناء: هیأت امنای موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون است.

مؤسسه: مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال موضوع ماده (۲) قانون است.

به نژادگر: شخص حقیقی یا حقوقی است که رقم گیاهی را برای اولین بار «اصلاح» و یا «کشف و سپس بهبود بخشیده» باشد.

صاحب امتیاز: شخص حقیقی یا حقوقی است که بر اساس ماده (۵) قانون، امتیاز بهره برداری از رقم ثبت شده را دریافت نموده باشد.

رقم: گروهی از گیاهان هستند که در پائین ترین رده شناخته شده گیاه شناسی بوده و ضمن یکنواختی و پایداری صفات از گروه های مشابه متمایز هستند.

رقم مورد حمایت: رقمی است که براساس ماده (۳) قانون و مقررات این آیین نامه به ثبت رسیده باشد.

مواد قابل تکثیر: عبارت از بذر و سایر اندام های گیاهی تکثیر شونده می باشد.

اظهارنامه: درخواست ثبت رقم جدید گیاهی است که به مؤسسه ارائه می گردد. تاریخ مندرج در این درخواست تاریخ

اظهارنامه محسوب می شود.

ماده ۲- ثبت رقم

رقمی می تواند ثبت شود که براساس ماده (۳) قانون دارای ویژگی های ذیل باشد:

۱- جدید بودن رقم: رقمی جدید است که تا تاریخ اظهارنامه ثبت، محصول و یا مواد قابل تکثیر آن با موافقت به نژادگر با اهداف تجاری عرضه نشده و یا قراردادی به این منظور منعقد نشده باشد و دارای شرایط ذیل باشد:

الف- بیش از یک سال قبل از تاریخ اظهارنامه ثبت در داخل کشور به صورت تجارتی عرضه نشده باشد.

ب- بیش از ۴ سال قبل از تاریخ اظهارنامه ثبت در خارج از کشور به صورت تجارتی عرضه نشده باشد. این زمان در مورد درختان مثمر و غیر مثمر بیش از ۶ سال قبل از تاریخ اظهارنامه ثبت می باشد.

* تبصره- چنانچه عرضه رقم جدید با شرایط ذیل صورت گرفته باشد جدید بودن رقم مخدوش نخواهد شد:

الف- بدون کسب اجازه از به نژادگر،

ب- تکثیر هسته اولیه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با اجازه کتبی به نژادگر جهت ارزیابی رقم در مزرعه، گلخانه و یا

آزمایشگاه،

ج- انجام فعالیت های ترویجی، تبلیغاتی و تکثیر مقدماتی
رقم،

۲- تمایز: رقم جدید باید در تاریخ اظهارنامه ثبت در یک یا چند صفت مشخص فیزیولوژیکی، مورفولوژیکی و سایر صفات کمی و کیفی قابل تشخیص، از ارقام شناخته شده موجود متمایز باشد.

۳- یکنواختی: در شرایط بروز صفات متمایز کننده، رقم جدید باید از یکنواختی لازم برخوردار باشد.

۴- پایداری: رقمی پایدار محسوب می شود که صفات متمایز کننده آن پس از یک یا چند مرحله از تکثیر، یکنواختی آن رقم تغییر نکند.

* تبصره: تعیین جنس ها و گونه های مورد حمایت بر عهده مؤسسه خواهد بود.

ماده ۳- نام گذاری رقم جدید

متقاضی ثبت رقم جدید باید در اظهارنامه ثبت رقم، برای آن نامی پیشنهاد نماید. مؤسسه نام پیشنهادی را در صورت احراز شرایط ذیل خواهد پذیرفت:

۱- نام پیشنهادی باید به نحوی باشد که امکان شناسایی

رقم را فراهم آورد؛

۲- نام پیشنهادی نباید منحصرأً مرکب از اعداد باشد؛

۳- نام نباید به نحوی انتخاب شود که در اثر مشابهت با نام‌های ارقام دیگری از همان گونه یا گونه‌های خویشاوند که قبلاً ثبت یا معرفی شده اند، ایجاد اشتباه نماید؛

۴- نام نباید منجر به گمراهی یا بروز اشتباه در ویژگی‌ها، اعتبار یا شناسایی رقم و یا شناسایی به نژادگر گردد؛

۵- نام نباید موجب تضییع حقوق مقدم سایر اشخاص بر ارقام دیگر گردد؛

۶- نام نباید مخل نظم عمومی و اخلاق حسنه باشد.

* تبصره ۱- ارقام جدید مربوط به مؤسسات تحقیقاتی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، قبل از انجام آزمون‌های مؤسسه، توسط کمیته انتخاب و نام‌گذاری رقم سازمان انتخاب و نام‌گذاری می‌شوند. مؤسسات تحقیقاتی مذکور باید در زمان درخواست ثبت ارقام جدید، نام تأیید شده کمیته انتخاب و نام‌گذاری رقم سازمان را در اظهارنامه ثبت رقم درج نمایند.

* تبصره ۲- در صورتی که نام پیشنهادی، مورد پذیرش مؤسسه قرار نگیرد متقاضی موظف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ اعلام کتبی مؤسسه، نام دیگری را پیشنهاد

نماید. در صورتی که روز آخر فرصت یاد شده مصادف با تعطیلی رسمی باشد؛ نخستین روز کاری بعد از تعطیلی، آخرین فرصت خواهد بود.

* تبصره ۳- استفاده از ارقام ثبت شده باید منحصرأً با نام ثبت شده صورت پذیرد. استفاده از نام رقم مورد حمایت برای همه کسانی که از آن بهره برداری می نمایند، الزامی است ولو اینکه دوره حمایت از آن رقم به پایان رسیده باشد.

ماده ۴- رقم ثبت شده را می توان با نام و یا علامت تجاری مشابه با نام رقم ثبت شده عرضه نمود مشروط به آنکه مجوزهای لازم از صاحب امتیاز اخذ شود.

ماده ۵- فرآیند درخواست ثبت

۱- فرآیند ثبت ارقام جدید گیاهی از تاریخ ارائه اظهارنامه ثبت رقم به مؤسسه آغاز می شود.

۲- اظهارنامه ثبت رقم باید به زبان فارسی تکمیل شده و حاوی اطلاعات ذیل باشد:

- الف- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت متقاضی ثبت و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران؛
- ب- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و

تابعیت قائم مقام قانونی متقاضی ثبت و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران، در صورتی که ارائه اظهارنامه توسط قائم مقام قانونی صورت پذیرفته باشد؛

ج- نام جنس و گونه؛

د- نام پیشنهادی رقم؛

ه- توصیف فنی رقم؛

و- توصیف رسمی رقم (شامل مشخصات متمایز کننده رقم).

۳- متقاضی باید همزمان با تسلیم اظهارنامه ثبت رقم، مدارک و مواد ژنتیکی مورد نیاز را جهت بررسی های فنی به مؤسسه تحویل نماید.

۴- اظهارنامه ثبت هر رقم باید به طور جداگانه تکمیل شود.

۵- پذیرش اظهارنامه ثبت رقم پس از وصول رسید پرداخت هزینه های ثبت صورت خواهد پذیرفت.

۶- مؤسسه هزینه های ثبت رقم را براساس تعرفه های تعیین شده توسط هیأت امناء اخذ می نماید. دستورالعمل تعرفه های تعیین شده، توسط مؤسسه به عموم اعلام می شود.

۷- اگر دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی به طور مشترک درخواست ثبت یک رقم را بنمایند، باید درصد سهم هریک از آنها در اظهارنامه ثبت رقم به طور مشخص تعیین شده باشد.

۸- درخواست متقاضی به هزینه وی در روزنامه رسمی و نشریه مؤسسه آگهی خواهد شد.

۹- هرگونه اعتراضی نسبت به اظهارنامه ثبت رقم، ظرف مدت شش ماه از تاریخ انتشار آگهی— موضوع بند (۸) قابل بررسی می باشد.

۱۰- اشخاص معترض باید اطلاعات، مدارک و مواد ژنتیکی را جهت بررسی های فنی ظرف مهلت مقرر در بند (۹) به مؤسسه تحویل نمایند.

۱۱- اگر اظهارنامه های مشابه از اشخاص مختلف برای ثبت به مؤسسه ارائه شود، اولویت ثبت با اظهارنامه ای است که زودتر به مؤسسه واصل شده باشد.

۱۲- در صورتی که متقاضی ثبت رقم، قبلاً در یکی از کشورهایی که با جمهوری اسلامی ایران توافقنامه حمایت از حقوق مالکیت معنوی ارقام جدید گیاهی منعقد نموده اند درخواست ثبت رقم یاد شده را نموده باشد، دارای حق تقدم خواهد بود مشروط به آنکه از تاریخ درخواست مذکور بیش از ۱۲ ماه نگذشته باشد.

ماده ۶- بررسی فنی رقم

۱- مؤسسه صحت اطلاعات ارائه شده در اظهارنامه ثبت رقم

را به شرح ذیل مورد بررسی قرار می دهد:

الف- دارا بودن شرایط مندرج در ماده (۲) این آیین نامه؛

ب- تائید خصوصیات ویژه رقم مورد ادعای متقاضی؛

* تبصره- مؤسسه موظف است دستورالعمل های اجرایی آزمون تمایز، یکنواختی و پایداری ارقام گونه های مختلف را تهیه و منتشر نماید.

۲- مؤسسه می تواند در صورت لزوم بررسی های فنی مندرج در بندهای (۲)، (۳) و (۴) ماده (۲) و بند (۱) ماده (۶) این آیین نامه را به اشخاص حقیقی و یا حقوقی واجد شرایط واگذار نماید.

۳- متقاضی ثبت رقم موظف است مواد گیاهی، اطلاعات و مدارک تکمیلی را که ممکن است برای انجام بررسی های فنی ثبت رقم لازم باشد به مؤسسه ارائه نماید.

۴- در صورتی که متقاضی ثبت رقم ظرف مدت یک ماه اطلاعات، مدارک و مواد گیاهی موضوع بند (۳) را به مؤسسه ارائه ننماید، اظهارنامه ثبت رقم رد خواهد شد. مگر اینکه متقاضی دلایل موجهی در این خصوص ارائه نماید.

تبصره- مؤسسه می تواند در صورت لزوم در هر مرحله از بررسی فنی رقم، با تشکیل کارگروه های فنی متشکل از متخصصین امر از نظرات مشورتی آنها استفاده نماید.

۵- قبول یا رد اظهارنامه بر اساس اطلاعات منتج در هر مرحله از بررسی های فنی برعهده کمیته فنی ثبت رقم می باشد. این کمیته متشکل است از معاون شناسایی و ثبت ارقام مؤسسه و ۴ نفر متخصص صاحب نظر که بر حسب نوع محصول توسط رئیس مؤسسه برای مدت ۲ سال انتخاب می شوند. کمیته می تواند در صورت نیاز از سایر متخصصین واجد شرایط دعوت به عمل آورد. انتخاب مجدد اعضاء کمیته بلامانع می باشد.

۶- کمیته فنی ثبت رقم مجاز است برای احراز شرایط ثبت رقم، اطلاعات به دست آمده از روش های مختلف «آزمون مستقیم»، «مشاهده در محل» و «بررسی اطلاعات و اسناد موجود مربوط به کشورهایی که عضو کنوانسیون بین المللی حمایت از ارقام جدید گیاهی بوده و با ج.ا.ایران توافقنامه حمایت از حقوق مالکیت معنوی دارند» را مبنای تصمیم گیری قرار دهد.

ماده ۷- ثبت رقم و اعطای حقوق به نژادگر

۱- مؤسسه در صورت احراز شرایط مندرج در مواد (۲)، (۵) و (۶) این آیین نامه نسبت به ثبت رقم اقدام نموده و امتیاز حقوق به نژادگر را اعطاء می نماید.

۲- مؤسسه باید نتیجه تأیید یا عدم تأیید ثبت رقم و اعطاء

امتیاز حقوق به نژادگر را حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تکمیل بررسی فنی موضوع ماده (۶) این آیین نامه به متقاضی اعلام نماید.

۳- از تاریخ انتشار درخواست ثبت رقم در روزنامه رسمی، مطابق ماده ۱۲، متقاضی حق به نژادگر به طور موقت از کلیه حقوق مندرج در ماده ۱۰ برخوردار خواهد بود.

ماده ۸- انتقال حقوق به نژادگر

۱- امتیاز حقوق به نژادگر ناشی از ثبت رقم همانند سایر اموال و دارایی ها، قابل انتقال است.

۲- هرگونه انتقال حقوق به نژادگر باید در دفاتر اسناد رسمی به ثبت رسیده و کتباً به مؤسسه اطلاع داده شود.

ماده ۹- شرایط اعطای حقوق به نژادگر

۱- امتیاز حقوق به نژادگر به وی یا قائم مقام قانونی او تعلق می گیرد.

۲- اگر دو یا چند شخص حقیقی و حقوقی به صورت مشترک رقمی را به ثبت رسانده باشند، امتیاز حقوق به نژادگر براساس بند (۷) ماده (۵) این آیین نامه بین آنها تقسیم خواهد شد.

۳- چنانچه «اصلاح» و یا «کشف توأم با بهبود» رقم گیاهی

در نتیجه مأموریت یا پیمان استخدامی باشد حقوق به‌نژادگر متعلق به کارفرما خواهد بود؛ مگر آنکه خلاف آن در قرارداد استخدام شرط شده باشد.

ماده ۱۰- حمایت از رقم

۱- با توجه به بندهای (۳) و (۴) این ماده، انجام فعالیت‌های زیر در ارتباط با رقم مورد حمایت به عنوان مواد قابل تکثیر منوط به اخذ مجوز کتبی از دارنده امتیاز حقوق به‌نژادگر می‌باشد:

الف- تولید یا تکثیر

ب- آماده سازی به منظور تکثیر

ج- عرضه به‌منظور استفاده تجاری

د - صادرات مواد قابل تکثیر

هـ- واردات مواد قابل تکثیر

و- انبار کردن و ذخیره سازی مواد قابل تکثیر به منظور انجام یکی از موارد (الف) تا (هـ) این بند

۲- مجوز صادره توسط صاحب امتیاز ممکن است منوط به شرایط و محدودیت‌هایی باشد. در صورت عدم اخذ مجوز از صاحب امتیاز حقوق به‌نژادگر، بهره‌برداری از محصولی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از گیاه یا مواد برداشت شده

به دست آید، غیرمجاز می باشد.

۳- شرایط مندرج در بندهای (۱) و (۲) این ماده به موارد زیر نیز تعمیم می یابد:

الف- ارقامی که اساساً از یک رقم مورد حمایت به دست آمده باشند که خود از رقم دیگری مشتق نشده باشد.

ب- ارقامی که بر اساس بند (۲) ماده (۲) به طور واضح از رقم مورد حمایت متمایز نباشند.

ج- ارقامی که تولیدشان مستلزم استفاده مکرر از رقم مورد حمایت باشد.

* تبصره- رقمی مشتق شده از رقم دیگر قلمداد می گردد که :

اولاً- از رقم اولیه یا رقم دیگری که خود از یک رقم اولیه مشتق شده به دست آید، به طوریکه ویژگی های اصلی ناشی از ژنوتیپ رقم اولیه حفظ شود؛

ثانیاً- به وضوح از رقم اولیه قابل تشخیص باشد؛

ثالثاً- ویژگی های اصلی آن به جز تفاوت های ناشی از فرآیند اشتقاق، از نظر تظاهر صفات اصلی که مختص ژنوتیپ و یا ترکیب ژنوتیپ ها است، شبیه رقم اولیه باشد.

۴- دوره حمایت از حقوق به نژادگر به مدت مقرر در ماده (۵)

قانون خواهد بود.

۵- معافیت از حقوق به نژادگر:

موارد زیر در خصوص استفاده از رقم مورد حمایت مشمول حقوق به نژادگر نمی شود:

الف- استفاده از رقم مورد حمایت برای اهداف غیر تجاری؛

ب- استفاده برای تحقیقات به نژادی ارقام جدید؛

ج- بذر خود مصرفی کشاورزان خرده پا از رقم مورد حمایت؛

تبصره- شمول کشاورزان خرده پا حسب نوع محصول، نوع کشت و منطقه جغرافیایی توسط مؤسسه تعیین خواهد شد.

۶- استیفای حقوق به نژادگر: حقوق به نژادگر شامل

«مواد گیاهی رقم مورد حمایت»، «مواد حاصل از هر گونه فرآیند بر مواد برداشت شده از رقم مورد حمایت» و «هر نوع ماده استخراج شده از مواد مذکور» نمی شود، مشروط به آنکه رقم مورد حمایت توسط صاحب امتیاز یا با مجوز او فروخته شده یا به بازار عرضه شده باشد.

۷- پایش رقم مورد حمایت:

الف- مؤسسه مجاز است در صورت درخواست صاحب امتیاز حقوق به نژادگر، تولید و تکثیر بذر یا نهال رقم مورد حمایت را در کشور به موجب قراردادی پایش نماید.

ب- دارنده صاحب امتیاز حقوق به نژادگر در طی دوره ای که حقوق مذکور معتبر است، ملزم خواهد بود که در صورت درخواست مؤسسه، نمونه‌های قابل قبولی از مواد گیاهی قابل تکثیر رقم مورد حمایت را ارائه دهد تا با ویژگی‌های رقم ثبت شده مطابقت داده شود.

ج- صاحب امتیاز حقوق به نژادگر در طی دوره ای که امتیاز حقوق وی معتبر است، ملزم خواهد بود که در صورت لزوم، اطلاعات و مدارک لازم جهت حصول اطمینان از انجام صحیح وظایف قانونی مرتبط با رقم مورد حمایت را در اختیار مؤسسه قرار دهد.

ماده ۱۱- اطلاع رسانی

۱- اطلاعات موضوع بند (۲) ماده (۵) این آیین نامه در مؤسسه نگهداری می شود.

۲- هر شخصی که به موجب قانون ذینفع باشد می تواند به مدارک و اطلاعات ذیل دسترسی یابد:

الف- مدارک مربوط به درخواست های موضوع این آیین نامه؛

ب- مدارک مربوط به اعطای امتیاز حقوق به نژادگر؛

ج- مدارک مربوط به بررسی های مزرعه ای، آزمایشگاهی و گلخانه ای در ارتباط با رقم مورد نظر؛

۳- مؤسسه ملزم است کلیه مدارک مربوط به ثبت رقم را به مدت ۱۰ سال بعد از انصراف یا رد اظهارنامه یا انقضاء یا لغو امتیاز حقوق به نژادگر حفظ نماید.

ماده ۱۲- چاپ و انتشارات

موارد ذیل به هزینه متقاضی در روزنامه رسمی و نشریه مؤسسه منتشر خواهد شد:

- الف- درخواست ثبت رقم،
- ب- انصراف از اظهارنامه ثبت رقم،
- ج- رد اظهارنامه ثبت رقم،
- د- اعطای امتیاز حقوق به نژادگر،
- ه- واگذاری امتیاز و مجوزهای مربوط به امتیاز حقوق به نژادگر،
- و- تغییر اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی ثبت رقم و دارندگان امتیاز حقوق به نژادگر،
- ز- لغو امتیاز حقوق به نژادگر،
- ح- هرگونه اعلامیه دیگری در ارتباط با ثبت ارقام که به تشخیص مؤسسه چاپ آن ضروری باشد.

ماده ۱۳- فسخ حقوق به نژادگر

در شرایط ذیل حقوق به نژادگر فسخ می شود:

۱- چنانچه رقم مورد حمایت شرایط مندرج در بندهای (۳) و (۴) ماده (۲) این آیین نامه را از دست داده باشد.

۲- در صورتیکه از صاحب امتیاز حقوق به نژادگر، انجام یکی از موارد ذیل درخواست شود و وی ظرف مدت شش ماه:

الف- اطلاعات، اسناد و مواد گیاهی را که برای تداوم حمایت از رقم مورد نظر لازم است، ارائه ندهد؛

ب- وجوه سالانه مربوط به حمایت از رقم را پرداخت نکند؛

ج- نام مناسب به عنوان نام جایگزین رقم مورد حمایت پیشنهاد ننماید.

ماده ۱۴- ابطال حقوق به نژادگر

در موارد ذیل حقوق به نژادگر ابطال می گردد:

۱- رقم در زمان اعطای امتیاز حقوق به نژادگر فاقد شرایط مندرج در بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) این آیین نامه بوده باشد.

۲- امتیاز حقوق به نژادگر به اشتباه به شخصی اعطاء شده باشد که ذی حق آن نبوده است.

ماده ۱۵- تعرفه های مربوط به ثبت ارقام جدید گیاهی و حمایت از حقوق به نژادگر و نحوه پرداخت آنها براساس دستورالعمل های جداگانه ای خواهد بود که با پیشنهاد مؤسسه

به تصویب هیأت امناء خواهد رسید.

ماده ۱۶- این آیین نامه در ۱۶ ماده در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ به تصویب هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسیده است.

آیین نامه معرفی ارقام گیاهی

هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در دوازدهمین نشست هیأت امناء مورخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ بنابر پیشنهاد شماره ۷۹۶۱/۵۲/۲۵۳ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و با استناد به تبصره (۲) ماده (۳) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی، آیین نامه معرفی ارقام گیاهی را تصویب نمود. متعاقباً این آیین نامه در سی و سومین نشست هیأت امناء در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۲۱، بازنگری و در چهل و سومین و چهل و پنجمین نشست های هیأت امناء در تاریخ های ۱۳۹۶/۱۲/۲۲ و ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ اصلاح گردید.

ماده ۱- تعاریف

قانون: منظور قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ است.

هیأت امناء: هیأت امنای موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون است.
مؤسسه: مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال موضوع ماده (۲) قانون است.

معرفی رقم: اخذ مجوز تولید و عرضه تجاری رقم جدید در کشور براساس این آیین نامه است.

به نژادگر: شخص حقیقی یا حقوقی، که رقم گیاهی را برای اولین بار «اصلاح» و یا «کشف و سپس بهبود بخشیده» باشد. مواد قابل تکثیر: بذر و سایر اندام های گیاهی تکثیر شونده است.

اظهارنامه: فرم درخواست معرفی رقم گیاه که توسط متقاضی تکمیل و به دبیرخانه کمیته ارائه می شود.

گروه کاری محصولی: متشکل از سه نفر متخصص به نژادی (بسته به نوع محصول) که به وسیله کمیته معرفی رقم برای بررسی نتایج آزمون تعیین ارزش زراعی و سایر بررسی های فنی مربوط به معرفی رقم تعیین می شوند.

ماده ۲- شرایط معرفی رقم

رقم قابل معرفی باید واجد شرایط زیر باشد:

۱- قبلاً توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگر معرفی نشده باشد؛

۲- رقم قابل معرفی در گیاهان باغی و سبزی و صیفی باید از ارقام دیگر متمایز بوده و دارای یکنواختی و پایداری (DUS-Distinctness, Uniformity, Stability) باشد. در گیاهان زراعی برای درج نام رقم در فهرست ملی ارقام، انجام آزمون DUS یا دریافت رسمی گزارش آزمون از کشور مبدا و یا ارائه شناسه ارقام مطابق با صفات ستاره دار دستورالعمل‌های ملی آزمون‌های تمایز، یکنواختی و پایداری گیاه مورد نظر توسط متقاضی معرفی رقم قبل یا هم‌زمان با انجام آزمون‌های ارزش زراعی مورد پذیرش است.

۳- برای ارقام زراعی در آزمایش‌های بررسی ارزش زراعی (VCU-Value for Cultivation and Use)، موارد ادعا و برتری‌های اعلام شده توسط به‌نژادگر نسبت ارقام رایج قبلی به اثبات رسیده باشد.

* تبصره ۱- درمورد آن دسته از ارقامی که آزمون‌های

سازگاری را با موفقیت طی کرده و تا ابلاغ این آئین‌نامه نام‌گذاری و آزاد سازی شده اند، مؤسسه می‌تواند قبل از ارائه شناسه یا انجام آزمون DUS (جهت ثبت و بهره‌مندی از حق مالکیت معنوی) با نظارت به نژادگر رقم، مبادرت به کنترل و گواهی مزارع تولید بذر ارقام مذکور کند.

* تبصره ۲- ارقامی که در سال ۹۰ و قبل از آن وارد آزمایشات سازگاری شده اند با اعلام رسمی مؤسسات به کمیته معرفی ارقام، نیاز به آزمون VCU ندارند.

* تبصره ۳- معرفی رقم می‌تواند قبل، هم‌زمان و یا بعد از ثبت رقم (Protection) صورت پذیرد.

* تبصره ۴- معرفی ارقام جدید محصولاتی که نیاز به انجام آزمون تعیین ارزش زراعی ندارند، (سبزی و صیفی و گیاهان باغی)، می‌تواند از طریق دریافت رسمی گزارش آزمون تیپ (DUS) از کشورهای عضو کنوانسیون حمایت از ارقام جدید گیاهی (UPOV) صورت پذیرد، در غیر این صورت انجام آزمون DUS هم‌زمان با تجاری سازی الزامی است.

* تبصره ۵- تصمیم‌گیری در خصوص معرفی ارقام سایر گونه‌ها بر اساس مکانیزمی خواهد بود که کمیته معرفی رقم تعیین می‌نماید.

* تبصره ۶- تولید بذر ارقام جدیدی که صرفاً برای صادرات انجام گرفته و گواهی کیفیت دریافت می نمایند، از شمول بند ۳ ماده ۲ این آیین نامه مستثنی می باشند.

* تبصره ۷- دستورالعمل های موضوع این ماده به وسیله کمیته معرفی رقم برای هر محصول تهیه، تدوین و اعلام خواهد شد.

ماده ۳- فرآیند بررسی اظهارنامه معرفی رقم

۱- فرآیند معرفی ارقام گیاهی از تاریخ ارائه اظهارنامه معرفی رقم به دبیرخانه کمیته آغاز می شود.

۲- اظهارنامه معرفی رقم باید به زبان فارسی تکمیل و حاوی اطلاعات زیر باشد:

الف- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت متقاضی معرفی رقم و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران؛

ب- نام، مشخصات شناسنامه ای، نشانی و کدپستی، شغل و تابعیت قائم مقام قانونی متقاضی معرفی رقم و اقامتگاه وی در جمهوری اسلامی ایران، در صورتی که ارائه اظهارنامه توسط قائم مقام قانونی صورت پذیرفته باشد؛

پ- نام جنس و گونه؛

ج- نام پیشنهادی رقم؛

د - سوابق ثبت در ایران و تجاری سازی رقم در سایر کشورها؛

هـ - توصیف فنی رقم شامل اطلاعات مربوط به موارد ادعا

و برتری رقم؛

۳- متقاضی باید با تسلیم اظهارنامه معرفی رقم، مقدار مورد

نیاز

هسته های اولیه بذر یا نهال را براساس دستورالعمل مربوط

تهیه و به دبیرخانه کمیته ارائه کند.

۴- اظهارنامه معرفی هر رقم باید به طور جداگانه تکمیل شود.

۵- پذیرش اظهارنامه معرفی رقم پس از تایید و دریافت شماره

ثبت در دفتر و وصول رسید پرداخت تعرفه های معرفی رقم

به مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال صورت خواهد

پذیرفت.

ماده ۴- فرآیند بررسی فنی معرفی رقم

۱- اظهارنامه معرفی رقم به انضمام مدارک لازم توسط دبیرخانه

کمیته بررسی می شود و در صورتی که مطابق با آیین نامه تهیه شده

باشد و اشکال اساسی نداشته باشد، برای انجام آزمون های لازم

به گروه های کاری محصولی تعیین شده توسط کمیته معرفی

رقم ارسال می شود.

۲- گروه‌های کاری محصولی بر انجام آزمون‌های تعیین ارزش زراعی نظارت کرده و گزارش نهایی آزمون را به منظور ارائه به کمیته معرفی رقم تهیه می‌کنند.

۳- کمیته معرفی رقم نتیجه نهایی بررسی فنی معرفی رقم را حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز به مؤسسه گزارش خواهد کرد.

۴- گروه کاری محصولی مجاز است برای انجام آزمون تعیین ارزش زراعی از ظرفیت اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح مورد تأیید کمیته معرفی رقم نیز استفاده کند.

۵- مؤسسه پس از وصول تأییدیه از کمیته معرفی رقم ظرف حداکثر ظرف دو هفته نسبت به ابلاغ آن به متقاضی اقدام می‌کند.

۶- در صورت اعتراض متقاضی به تصمیم اتخاذ شده مبنی بر تأیید نشدن رقم پیشنهادی، نامبرده می‌تواند حداکثر ظرف مدت یکماه پس از ابلاغ تصمیم کمیته معرفی رقم، اعتراض خود را کتباً به دبیرخانه کمیته یاد شده تسلیم کند. اعتراض وی در اولین جلسه کمیته مورد بررسی مجدد قرار گرفته و نتیجه به او ابلاغ می‌شود.

ماده ۵ - مؤسسه موظف است نام رقم تأیید شده را حداکثر ظرف دو هفته در فهرست ملی ارقام گیاهی ایران منتشر کند.

ماده ۶- کمیته معرفی رقم

دبیرخانه کمیته معرفی رقم در مؤسسه مستقر بوده و اعضاء آن عبارتند از:

- ۱- رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (رئیس کمیته)،
- ۲- رئیس مؤسسه (دبیر کمیته)،
- ۳- دو نفر متخصص به نژادی گیاهان دگرگشن،
- ۴- دو نفر متخصص به نژادی گیاهان خودگشن،
- ۵- یک نفر متخصص به نژادی باغبانی،
- ۶- یک نفر نماینده تام الاختیار معاونت تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی،
- ۷- رئیس بانک ژن ملی گیاهی ایران،
- ۸- رئیس مؤسسه تحقیقاتی محصولی مربوطه (بدون حق رأی)

* تبصره ۶- از پنج نفر متخصص ردیف های ۳، ۴ و ۵ دو نفر به پیشنهاد انجمن های صنفی تولیدکنندگان و واردکنندگان بذر و نهال خواهند بود.

* تبصره ۷- متخصصین صاحب نظر در بندهای ۳، ۴ و ۵ با حکم رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به مدت دو سال منصوب می شوند و انتخاب مجدد ایشان بلامانع است.

ماده ۷- شرح وظایف کمیته معرفی رقم

- ۱- تدوین و تصویب آیین نامه داخلی کمیته؛
- ۲- تهیه و تدوین کلیه دستورالعمل های مورد نیاز معرفی رقم؛
- ۳- تشکیل گروه های کاری محصولی برای نظارت بر انجام آزمون تعیین ارزش زراعی (VCU)؛
- ۴- هدایت و نظارت بر فعالیت گروه های کاری محصولی؛
- ۵- دریافت نتایج آزمون های تیپ از کمیته فنی ثبت رقم (در صورت لزوم) در خصوص ادعای تمایز، یکنواختی و پایداری (DUS) در رابطه با معرفی رقم؛
- ۶- تأیید یا رد درخواست متقاضیان معرفی رقم بر اساس گزارش گروه کاری محصولی؛
- ۷- نام گذاری رقم براساس ماده (۳) آیین نامه ثبت ارقام گیاهی (ارقام ثبت شده با همان نام معرفی می شوند)؛
- ماده ۸- هرگونه تبلیغ تجاری رقم قبل از تأیید رسمی رقم توسط کمیته معرفی رقم مجاز نیست.
- ماده ۹- این آیین نامه در نه ماده و هفت تبصره در تاریخ ۹۳/۴/۲۱ به تصویب هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است. بازنگری در این آیین نامه پس از دو سال از اجرای آن مجدداً انجام خواهد شد.

آیین نامه ثبت ذخایر ژنتیکی گیاهی وارقام بومی و محلی کشور

هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در دوازدهمین جلسه هیأت امناء مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ بنا به پیشنهاد شماره ۷۹۶۱/۵۲/۲۵۳ مورخ ۱۳۸۸/۷/۸ مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال در اجرای تبصره (۱) ماده (۳) قانون ثبت ارقام گیاهی و کنترل و گواهی بذر و نهال مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی در زمینه ثبت ذخائر ژنتیک گیاهی به نام دولت جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور را به شرح ذیل تصویب نمود:

- ماده ۱-** ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور صرفاً به نام دولت جمهوری اسلامی ایران مجاز می باشد.
- ماده ۲-** درخواست ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و

محلی کشور فقط توسط بانک ژن گیاهی ملی ایران انجام می‌گیرد.

ماده ۳- مؤسسه به منظور ثبت ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور از اطلاعات شناسنامه‌ای و ارزیابی بانک ژن گیاهی ملی ایران استفاده خواهد نمود.

ماده ۴- هرگونه دسترسی و بهره‌برداری از ذخائر ژنتیکی گیاهی و ارقام بومی و محلی کشور که جمهوری اسلامی ایران کشور تأمین‌کننده آنها محسوب می‌شود و نیز صادرات و خروج گونه‌های اهلی یا وحشی گیاهی که مرکز پیدایش یا مرکز تنوع آنها جمهوری اسلامی ایران باشد منوط به پذیرش و رعایت شرایط موافقت‌نامه‌های انتقال مواد و منابع ژنتیکی توسط متقاضیان خواهد بود.

ماده ۵- متن و محتوای موافقت‌نامه‌های انتقال مواد و منابع ژنتیکی توسط مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و با همکاری بانک ژن گیاهی ملی ایران تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۶- این آیین‌نامه در ۶ ماده در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۸ به تصویب هیأت امناء سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی رسیده است.